

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 73P/78/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224201696
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Kosturková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224201696.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: J. W. E., trvale bytom J. - T. E., súčasne bytom C. XX, J., zast.: Mgr. Monika Martonová, advokátka, so sídlom Vajnorská 8/A, Bratislava, IČO: 35 101 130, otca: C. O. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, J., zast.: Niku & partners, s.r.o., so sídlom Prokopa Veľkého 51, Bratislava, IČO: 36 866 008, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa: O. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 250,- eur mesačne, vždy k 10. dňu v kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky, počnúc doručením tohto uznesenia až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. B4-13P/37/2020.

II. Vo zvyšku súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. V konaní, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. B4-13P/37/2020, predmetom ktorého je úprava výkonu rodičovských práv a povinností, matka dňa 27.05.2024 doručila súdu vyjadrenie k znaleckému posudku č. 04/2024, súčasťou ktorého je aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa matka domáha určenia výživného na maloleté dieťa vo výške 400,- eur mesačne.

2. Uznesením č. k. B4-13P/37/2020-867 zo dňa 30.05.2024 súd vylúčil návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia na samostatné konanie, vedené pod sp. zn. 73P/78/2024.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka odôvodnila tým, že otec zanedbáva riadnu a včasnú úhradu prispievania na výživu maloletého O., ako aj na skutočnosť, že matka je evidovaná ako nezamestnaná a zároveň je práceneschopná pre vážne ochorenie. K podaniu matka pripojila listinné dôkazy: riadna individuálna účtovná závierka spoločnosti R. K. s.r.o., IČO: XX XXX XXX, za r. 2022 a 2023, výpisy z ponúk práce na profesii stomatochirurg - implantológ.

4. Lustráciou poručenských spisov súd zistil, že ohľadom maloletého O. bolo doposiaľ rozhodované nasledovne:

- uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 13P/180/2019 - 49 zo dňa 09.01.2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa maloletý O. dočasne zveruje do osobnej starostlivosti matky; otec je oprávnený stretávať sa s maloletým O. každý týždeň v pondelok a stredu od 15:00 hod. do 17:00 hod.

a každý nepárny týždeň v sobotu a nedeľu od 13:00 hod. do 15:00 hod., pričom miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude bydlisko matky; v ostatnej časti bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý;

- konanie, vedené pod sp. zn. B4-13P/40/2020, bolo spojené na spoločné konanie s konaním, vedeným pod sp. zn. B4-13P/37/2020;

- uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 14P/55/2020-57 zo dňa 09.12.2021 súd nariadil výchovné opatrenie, ktorým sa rodičom maloletého O. ukladá povinnosť podrobiť sa odbornému sociálno-psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Bratislava za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie pri výchove dieťaťa, vzájomnej akceptácie sa rodičov navzájom, zlepšenia ich výchovných zručností a tiež za účelom zosúladienia rôznych výchovných prostredí a prístupov; toto výchovné opatrenie bude realizované v rozsahu 20 hodín samostatného poradenstva otcovi, v rozsahu 20 hodín samostatného poradenstva matke, po ukončení samostatného poradenstva sa rodičia podrobia spoločnému odbornému poradenstvu v rozsahu 20 hodín, toto bude poskytované hlavne za účelom znovuzískania vzájomnej dôvery a schopnosti dlhodobo efektívne spolupracovať v záujme maloletého dieťaťa; rodičia sú povinní riadiť sa pokynmi psychológa a dodržiavať stanovené termíny stretnutí; ÚPSVaR Bratislava - referátu poradensko-psychologických služieb súd uložil povinnosť, aby priebežne v mesačných intervaloch podával súdu správy o priebehu nariadeného výchovného opatrenia s tým, že záverečnú správu o priebehu stretnutí a účinkoch výchovného opatrenia na rodičov predloží v lehote 15 dní od ukončenia výchovného opatrenia;

- uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 57Em/1/2020 - 112 zo dňa 13.10.2022 súd zastavil konanie o výkon rozhodnutia.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona NR SR č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej ako „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa používajú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona NR SR č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejme, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 328 ods. 2 veta prvá CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 28 ods. 2 zákona NR SR č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o dočasnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

19. Účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba neodkladnej úpravy a nárok musí byť osvedčený. Neodkladné opatrenie v zásade nemá nahrádzať rozhodnutie vo veci samej a je dôvodné ho nariadiť vtedy, ak má súd osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa, alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné ho uplatniť teda len výnimočne, a to iba v prípadoch riadneho osvedčenia stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov.

20. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

21. Neodkladné opatrenie vo veciach platenia výživného môže súd nariadiť na návrh (ak ide o inú než maloletú osobu), alebo aj bez návrhu (ak ide o výživné pre maloleté dieťa). Uloženie tejto povinnosti je možné, ak existuje nárok na výživné, pričom právny dôvod vyplýva zo zákona o rodine.

22. Neodkladným opatrením možno v súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom nariadiť rodičovi platiť výživné v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením (§ 366 CMP) mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená, pričom uvedené ustanovenie má slúžiť na ochranu záujmov maloletého dieťaťa a nie rodiča.

23. Ohľadom maloletého O. sa v súčasnosti na tunajšom súde vedie konanie pod sp. zn. B4-13P/37/2020, predmetom ktorého je úprava výkonu rodičovských práv a povinností a ktoré ku dňu vydania tohto rozhodnutia nie je právoplatne skončené. Vo veci samej sa matka okrem iného domáha, aby súd uložil otcovi povinnosť, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, prispievať na výživu maloletého O. sumou vo výške 1.250,- eur mesačne a na tvorbu úspor maloletého O. sumou vo výške 350,- eur

mesačne s tým, že na výdavkoch na potreby maloletého O., ktoré sa pravidelne neopakujú a vyskytnú sa v mimoriadnych prípadoch, sa rodičia maloletého budú podieľať v pomere otec 90 % a matka 10 %.

24. Súd má za preukázané, že otec maloletého je zubný lekár/stomatochirurg/implantológ a prax vykonáva prostredníctvom spoločnosti R. K. s.r.o., IČO: XX XXX XXX.. Z lustrácie matky v Sociálnej poisťovni vyplýva, že matka bola od 13.09.2021 do 30.11.2023 zamestnaná u zamestnávateľa K. s.r.o., N. XX, J., aktuálne je nezamestnaná a poberá dávku v nezamestnanosti v sume 597,30 eur mesačne, iný príjem zistený nebol. Z lustrácie otca v Sociálnej poisťovni vyplýva, že i) od 04.09.2023 až doposiaľ je zamestnaný u zamestnávateľa - D., X. XX, J. (vymeriavací základ - v priemre 178,- eur mesačne), ii) od 11.09.2023 až doposiaľ - A. v J. - B., E. XX, J. (vymeriavací základ od 09/2023 do 02/2024 - 0,- eur, v 03/2024 - 156,- eur, v 04/2024 - 208,- eur), iii) od 01.04.2021 až doposiaľ - R. K. s.r.o. (vymeriavací základ - 0,- eur). Z matkou predloženej účtovnej závierky podnikateľov v podvojnóm účtovníctve za r. 2023 (R. K. s.r.o.) okrem iného vyplýva, že výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením predstavuje 38 360,- eur, daň z príjmov predstavuje 9 611,- eur, výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení je 28 749,- eur.

25. Po oboznámení sa s predmetným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a k nemu priložených listinných dôkazov dospel súd, v intenciách vyššie citovaných zákonných ustanovení, k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je v tomto prípade dôvodný iba sčasti a preto, z dôvodu potreby ochrany práv a právom chránených záujmov maloletého O., najmä, aby jeho výživa a bývanie, ako aj ďalšie základné potreby neboli ohrozené, keďže matka je aktuálne nezamestnaná, v dôsledku čoho sa jej znížil príjem, zohľadniac príjmové pomery na strane otca, nariadil neodkladné opatrenie podľa § 366 CMP, ktorým uložil otcovi povinnosť, prihladnuc na horeuvedené zásady, prispievať na výživu maloletého v nevyhnutnej miere a to vo výške 250,- eur mesačne a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd má za to, že táto suma aspoň čiastočne pokryje náklady na odôvodnené potreby maloletého O., ktorý bude mať v auguste 2024 E. rokov, pričom až na základe riadne vykonaného dokazovania ohľadne príjmu otca a jeho majetkových pomerov, príjmu matky a jej majetkových pomerov a odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ktoré prekračuje rámec neodkladného opatrenia, súd následne rozhodne o výške výživného v rozhodnutí vo veci samej.

26. Majúc za to, že výška výživného na maloleté dieťa, ktorú matka navrhla nariadiť neodkladným opatrením otcovi, nezodpovedá zákonnému kritériu ustanovenému v § 366 CMP, súd vo zvyšku návrh matky ako nedôvodný zamietol.

27. V súlade s § 330 ods. 1 CSP súd rozhodol o tom, že nariadené neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas a síce do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ktorou je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému O..

28. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na súde proti ktorému rozhodnutiu smeruje, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.